

مستقیم او نامستقیم مالیات د لوی تورم لامل گرځي

خبر:

اسلام اباد: د برېښنا د تنظیم ملي ادارې (NEPRA) د جمعې په ورځ د برېښنا پر یوه واحد Rs ۲۶،۰ تعرفه لوړه کړه. دغه اعلان د برېښنا وزارت د نوموړې ادارې له تایید څخه وروسته وکړ. (سرچینه: geo.tv)

تبصره:

په نیا پاکستان (نوي پاکستان) کې تورم اوج ته رسېدلی او د اولیه موادو د بیو لوړېدل د عامو خلکو ژوند له سختو ستونزو سره مخ کوي. پانگوال نظام اوس یوې روپۍ ته هم تیار دی، چې د عامو خلکو له جیبونو څخه یې راوباسي او مالدارو ته یې ورکړي.

نن ورځ په نړۍ کې پانگوال اقتصادي نظام حاکم دی، چې د مالیاتو په اړه ځانگړی لید لري. په پانگوال سیستم کې مالیات په دوه کټگوریو ویشل کېږي: مستقیم او نامستقیم. مستقیم مالیات د خلکو پر عوایدو او شتمنی باندې وضع کېږي. دغه مالیات فرضي دي او د شخص د مالي توان پر اندازه وضع کېږي. نامستقیم مالیات هغه مالیات دي، چې د یوه هېواد له ټولو اتباعو څخه اخیستل کېږي، پرته له دې چې د هغوی مالي توانایي په پام کې ونیول شي؛ لکه پر اجناسو او خدماتو مالیه، د پوستي خدماتو مالیه، هغه مالیه چې له معاشونو ګرځول کېږي او نور...

ډېر شتمن خلک او شرکتونه له لوړو مالیاتو څخه گټه پورته کولی شي، ځکه دوی کولی شي چې له دولت څخه د خپلې شتمنۍ په پټولو سره له مالیاتو ورکولو گوښه شي. په دې توګه دوی له مالیاتو څخه خلاصېږي. نو ځکه مالیات د ټولنې په پاتې خلکو بارېږي، چې د هېواد لگښت ورکوي. په سختو اقتصادي شرایطو کې دولتونه شتمن خلک له قانوني مالیاتو څخه محرومي، ترڅو مستقیم او نامستقیم مالیات په زور یوازې په غریبو خلکو زیات شي، چې په دې سره د هېواد لگښتونه ورکړي او د تعلیم، صحت او نورو اولیه خدمتونو لپاره بودجه تیاره کړي.

د امریکا پخوانی ولسمشر اوباما د مالیاتي سیستم په بې عدالتۍ پوهېده او نوموړي په دې هکله وویل: «دا په دې معنا ده چې مور د ښوونځیو، پوهنتونونو، د سرکونو بیا جوړولو، پلونو او زېربنایي پروژو په جوړولو او خپلو ماشومانو ته د فرصتونو په برابرولو کې په هغه په اندازه چې اړتیا ده، پانگونه نه کوو.» په دې توګه بېوزله خلک خپلې هیلې له لاسه ورکوي او له ماتې سره مخ کېږي؛ په داسې حال کې چې شتمن او قدرتمن خلک له خپل

ژونده خوند اخلي. دا هېڅ د حيرانتيا خبره نه ده، چې د نړۍ په کچه پانگوال نظام د دې سبب شوی چې تر سلو کم کسان دې د ۳،۲ بيليونه خلکو په اندازه شتمني ولري.

په اسلام کې ماليات يوازې په شتمني وضع کېږي، خو په عايداتو ماليات نشته. که اسلامي دولت خپل لگښتونه پوره نشي کړلی، په اضطراري حالتونو کې په مالدارو خلکو ماليات وضع کوي، ترڅو بودجه زياته شي. سربېره پردې، د نامستقيمو مالياتو لکه پر فیس، د کار جواز، د مهر حق، خرڅلاو، له معاشونو ماليه گرځول او داسې نورو څخه د ماليو اخیستو حق نه لري. هېڅ اړتيا نشته چې پر غريب ډېره ماليه وضع شي او شتمن يې د مال له غصب څخه ووېرېږي. د اسلام پاملرنه دې ته وي، چې د مالدارو انحصار له منځه يوسي او له دې خبرې ځان باوري کړي چې شتمني په ټولنه کې په دوران او گردش کې ده او بيرون ته نه وځي.

الله سبحانه وتعالى فرمايي:

﴿مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾

[الحشر: ۷]

ژباړه: الله سبحانه وتعالى چې هر څه (مالونه) د دغو کليو له خلکو څخه د خپل پيغمبر صلي الله عليه وسلم خواته ورگرځوي، هغه د الله سبحانه وتعالى او پيغمبر صلي الله عليه وسلم، خپلوانو، يتيمانو، مسکينانو او مسافرو لپاره دي؛ ترڅو هغه مالونه يوازې ستاسې د بډايانو تر منځ لاس په لاس نه شي. هغه څه چې پيغمبر صلي الله عليه وسلم تاسو ته درکوي، هغه واخلي او له کوم شي څخه مو چې منعه کوي، هغه پرېږدئ. له الله سبحانه وتعالى څخه ووېرېږئ، ځکه الله سبحانه وتعالى سخت سزا ورکوونکی دی.

د دا ډول مالياتو له برکته اسلامي دولت د څو پېړيو لپاره د خپل رعيت د اړتياوو په پوره کولو سربېره، دا توانايي هم درلوده چې د نړۍ په کچه د پام وړ پرمختگ وکړي.

د حزب التحرير مرکزي مطبوعاتي دفتر ته

ليکوال: محمد عادل

د فیسبوکي جملې لپاره د دغه متن عنوان څنگه دی؟